

[Ebba Strange.]

planen med den. Alle vegne har de uddannelsessøgende oplevet begrænsninger og stramninger i stedet for åbenhed og udvikling.

Ser vi på det øvrige uddannelsesvæsen, er billedet det samme – det drejer sig om gymnasielov, og det drejer sig nu om den EFG-lov, som vi også diskuterer herinde for tiden.

Undervisningsministeren havde i sidste uge nogle betragtninger i Information om, at problematikken omkring EFG-uddannelserne i øjeblikket er af større betydning end problematikken omkring RUC. Det kan jeg for så vidt godt være enig med hende i, fordi det drejer sig om mange flere unge under uddannelse, og det drejer sig om unge, der ikke har den samme tradition for uddannelse som studenterne.

Men undervisningsministeren tager fejl, når hun skiller tingene ad, for de hænger sammen. Den måde, højrekræfterne udnytter deres øjeblikkelige styrke og den økonomiske krise på, rammer hele vejen rundt: den rammer arbejderne, den rammer deres børn, og den rammer de uddannelsessøgende. Det hele skal ses som led i et forsøg på en disciplinering, og vi skal åbenbart blive ved at få præsenteret forslag om mere og mere voldsomme midler.

På denne baggrund og på baggrund af de studerendes situation, synes jeg nok, det er nogle temmelig arrogante bemærkninger, hr. Auken kom med om de studerende: tåbelige uddannelsessøgende, revolutionsromantikere, der tror, de kan tvinge kapitalmagten i knæ ved at demonstrere osv. osv. Nej, jeg tror ikke, de tror, de kan tvinge kapitalmagten i knæ, og derfor har de altså også afblæst deres aktioner, men hvad gør man i en presset situation? Man reagerer på en eller anden måde. Og så kan vi sidde herinde vel beskyttet bag de høje mure og vurdere, om det nu er særlig klogt, at de reagerer på den måde, eller om de hellere skulle reagere på en anden måde. Men hvad er det for nogen reaktionsmidler, de har? Jeg ville også ønske, at de forhandlede, men når man ikke kan komme igennem ad forhandlingsvejen, tager man andre midler i brug. Det, man har aktioneret på, er altså at skabe opmærksomhed om nogle problemer, som man måske ellers ikke ville have skabt opmærksomhed om.

Jeg er glad for, at aktionerne er ved at være afviklet. Jeg blev meget bekymret, da undervisningsministeren i slutningen af sidste uge ud-

sendte sit brev om, at universiteterne nu skulle holde øje med, hvem det var, der deltog i aktionerne, for jeg var bange for, at det ville have optrappet hele situationen igen.

Når visse politikere herinde taler om aktionerne, får man let det indtryk, at de mener, det er noget, de studerende gør for deres fornøjelses skyld, fordi de ikke rigtig har andet at more sig med. Det er selvfølgelig ikke rigtigt. Typografernes konflikt koster Berlingske Tidende-arbejderne penge hver eneste dag. I dag har vi oven i købet fået meddelt fra Hvidovre kommune, at man dér har standset bistandsudbetalingerne til dem. Universitetsbesættelserne koster også: det koster forlængelse af studierne, det koster udsættelse af eksamen. Enhver aktion har sin pris, og enhver aktion får sin ende. Når regeringen i dag bliver spurgt, hvad den agter at gøre, vil jeg sige, at den nok kunne have gjort mere, end den har gjort. Hvis man havde sat alle sejl til for at få åbnet den samfundsvidenskabelige basisuddannelse til efteråret, ville alle disse besættelser jo være blevet bragt til at standse omgående.

Undervisningsministeren har tidligere givet alle de begrundelser, hun kan finde for, at hun ikke mener, det kan lade sig gøre. Jeg har haft svært ved at acceptere disse begrundelser, når jeg tænker på, hvor hurtigt bekendtgørelser i andre tilfælde kan sættes i kraft. I øjeblikket ligger der en mæglingsskitse nede på Roskilde Universitetscenter; accepterer man den, er besættelserne også afblæst.

Der har ligget en skitse på Roskilde Universitetscenter, som de studerende ikke har taget imod, og som heller ikke alle lærerne har taget imod, om, at man kunne starte uddannelserne til 1. februar 1978. Jeg tror, at en af grundene til, at aktionerne her på det sidste ikke har haft tilstrækkelig opbakning i befolkningen, har været, at det har været svært for befolkningen at forstå, at man ikke på Roskilde Universitetscenter kunne betragte dette løfte om en genåbning af sam-bas til 1. februar som en delsejr, og det var da også min umiddelbare vurdering, at dette måtte være at betragte som en delsejr.

Imidlertid sker der det, at medarbejderne og de studerende på Roskilde universitetscenter flere gange har været ude for, at det eksterne rektorat har skiftet mening og truffet andre beslutninger. Derfor tror jeg, at det, ministeren skulle gøre i dag, hvis hun ville medvirke til at oprette normale forhold på universiteterne